

Toeschouwer blijft op afstand

THEATER

Toneelgroep Amsterdam

Song from far away

★★★★★

Onthecht zou je het leven van Willem kunnen noemen. Onthecht van zijn ouders, zijn zus, zijn geboortestad, zijn ex-geliefde en van zichzelf. In de cocon van wereldstad New York leeft hij het leven van een zakenman, met bijpassend beangstigend leeg appartement. Tot zijn broer overlijdt en hij terug moet naar alles waarvan hij zich had losgemaakt. In brieven doet Willem verslag van de reis aan zijn overleden broer.

De gerenommeerde Engelse toneelschrijver Simon Stephens schreef de monoloog 'Song from far away' speciaal voor Toneelgroep Amsterdam-acteur Eelco Smits als tweede in een drieluik van monologen over eenzaamheid.

Monologen zijn moeilijke gevallen. Als acteur heb je geen medespelers die je kunnen helpen je personage vorm te geven. Dat zul je helemaal zelf moeten doen met de woorden die je hebt meegekregen en wat daarachter steekt.

En dan is Stephens een behoorlijk lastige schrijver. Zijn schrijfstijl kenmerkt zich door een soort letterlijkheid. Zijn personages leggen veel uit, beschrijven veel details, benoemen vaak letterlijk wat ze denken. Het is juist achter, onder en tussen die woorden dat zijn personages veel meer diepte krijgen dan ze eerst lijken te hebben.

Ook Willems verhaal is rechttoe-

rechtaan en ook bij hem vindt de belangrijkste ontwikkeling juist plaats tussen de regels door. In eerste instantie lijkt hij een egocentrische, lege huls. Een beangstigende leegte die zich een huidje van succesvol zakenman heeft aangetrokken en die baalt van het feit dat hij terug moet naar het leven dat hij had achtergelaten. Maar in Amsterdam vult die leegte zich met gevoelens die hij vergeten was: de liefde voor zijn broer, het plezier van het spelen in de sneeuw met zijn kleine nichtje. Maar hoe meer de leegte zich vult, hoe meer ook duidelijk wordt hoe eenzaam hij is geworden in zijn New Yorkse leventje.

Dat alles spookt subtiel achter de woorden van Stephens' tekst. Eelco Smits lijkt daar als acteur maar moeilijk greep op te krijgen en soms zelfs onzeker te zijn over zijn tekst. Hij zegt hem wel, maar de lagen daarachter glijden als los zand door zijn vingers. Wat overblijft is een vrij eentonig vertellen van een niet bijster interessant, oppervlakkig personage. Het is alsof zich tussen ons en Willem een onzichtbare glasplaat bevindt die ons op afstand houdt van diens diepere gevoelens. Zo voel je je als toeschouwer net zo onthecht van zijn tragiek, als Willem van zichzelf en zijn familie.

Op tournee tot en met 11 juni 2016.

www.tga.nl

ROBERT VAN HEUVEN